

alt Falb vist, at det er en fuldstændig Misforstaaelse, hvis man tror, at den bogstavelige Opfyldelse af dette Princip fra 1874 er den eneste grundlovmæssige. Den er saa langt fra den eneste grundlovmæssige, at tværtimod ingen før den Tid var inde paa denne Opfattelse, hvorimod alle Udtalelser gik i modsat Retning, efter Principet fra 1867 eller efter det samme Princip i modificeret Form fra 1871. Jeg havde derfor Lov til ved Sagens Behandling her i Tinget at udtale, at hvis Regeringen forelagde Forslaget igen efter den bogstavelige Opfattelse, som den var staaet ind paa i 1890, saa var Tinget i sin gode Ret, hvis det søgte at gennemføre den store Forøgelse paa en mere konservativ Maade, nemlig efter Princippet fra 1867 eller fra 1871, hvorved man blandt andet vilde naa det store Gode, at man kunde lade en stor Del af Kredsene være ganske uberørte. Jeg ansaa det for min Pligt at sige dette, thi det er jo af den allerførste Betydning, naar man endelig skal ind paa en fuldstændig Gennemførelse af Grundlovens § 32, at man da kommer til et virkelig grundlovmæssigt og fornuftigt Princip for denne Generalrevision, saa at den kan tjene som Mønster for Fremtiden, og ikke kommer ind paa et Princip, der maasse, naar alt kommer til alt, kun er opfundet for at banskelliggøre en Revision.

Men fordi jeg altsaa har gjort gældende, at der er andre Principper for en fuldstændig Gennemførelse, og at muligvis de Medlemmer af Landstinget, der ønske en fuldstændig Gennemførelse, hellere end intet at faa, vilde følge disse Principper, hvis Sagen kom frem igen, har jeg ikke i mindste Maade dermed indstaaet for, at Landstinget vilde følge os. Det har derfor i højeste Grad forbavset mig, at man har taget denne, som det fremgaar af hele Sammenhængen, fuldstændig personlige Opfattelse, personlige Formodning som Bevis for, at Landstinget var rede til at gaa til de 137 Kredse, naar andet ikke kunde være. Stor praktisk Betydning har det jo ikke, men det kan selvfølgelig ikke være ligegyldigt for mig, om det kommer til at se ud, som om jeg havde tiltaget mig Bemyndigelse til at tale paa Landstingets Vegne paa et Omraade, hvor jeg ikke i mindste Maade var berettiget dertil. Min Udtalelse om, at hvis det andet Ting bestemt satte sig mod saavel en foreløbig Ordning som en Grundlovsforandring og forlangte en fuldstændig Gennemførelse af Grundlovens § 32, burde Landstinget ikke i Længden sætte sig derimod, var, som det ogsaa klart fremgik af Sammenhængen, en rent personlig Udtalelse af min subjektive

Formening og aldrig givet ud for andet. Endnu mindre gaar det an at tage denne Ytring eller andre lignende Ytringer som Bevis for, at Landstinget ikke kunde modsætte sig det i Længden. Dette med at Landstinget ikke kunde modsætte sig i Længden, var, som de ærede Herrer ville vide, rettet til det ærede 1ste Medlem for 8de Kreds (N. B. Breinholt) og havde til Forudsætning, at Landstinget slet intet vilde gøre, men blot sige: Vi ville vente, til man kan faa en Grundlovsforandring, men vi ville ikke foretage nogen som helst midlertidig Forandring. Under den Forudsætning, sagde jeg, vilde Resultatet efter min Formening blive, at Landstingets Modstand vilde blive som blæst bort. Men det kunde aldrig falde mig ind, at vi ikke skulde have Modstandskraft nok, naar vi klart henviste til, at vi ønskede en Grundlovsforandring, men samtidig være rede til at foretage en fuldt forsvarlig midlertidig Ordning, indtil en saadan Grundlovsforandring maatte komme. Det har aldrig været min Mening, at vi ikke kunde holde det Standpunkt, og endnu mindre har jeg udtalt det paa Tingets Vegne. Af Landstingets formentlige Tilbøjelighed til at gaa ind paa 137 Kredse bliver der altsaa ikke andet tilbage end dette, at et Flertal af Høire i Betænkningen har udtalt, at vi vilde stemme for Regeringens Forslag, sende det ned til Folketinget med nogle mindre Endringer, dersom der ikke kom et Kompromis i Stand. Men der blev man virkelig nødt til at tro os paa vort Ord, naar jeg netop som Ordfører — og det er klart, at der talte jeg som Ordfører — søjede til: men vi har slet ingen Tro paa, at Landstinget vil følge os i saa Henseende. Det blev udtrykkelig udtalt, at vi vilde stemme derfor, men vi havde ingen Tro paa, at Landstinget vilde følge os. Hvad det angaar, at det dog var besynderligt, efter som vi vare et Flertal, skal jeg, næst at bemærke, at det er noget, der saa ofte sker, gøre opmærksom paa, at første Gang en Sag kommer frem, er det ganske umuligt at faa afgjort, om et Flertal i Udvalget ogsaa svarer til et Flertal i selve Tinget. Og naar man endvidere har sagt, at der var et Mindretal her i Tinget, der vilde gaa med os, og vi saaledes nok maatte kunne staae os Flertal, skal jeg bemærke, at dette Mindretal ikke vilde gaa med os til at tage Regeringens Forslag med de Endringer, som vi vilde have ind i det. De Endringer, som vi vilde have, angik Bendshysfel. Med Hensyn til Bendshysfel var Regeringens Forslag saaledes affattet, at det var i allerhøjeste Grad uretsærdigt mod den konservative Del af Befolkningen; der vilde nemlig kun blive